

ชื่อโครงการ
หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ปีงบประมาณ

คืนชีวิตแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนวัดจำปา
สำนักงานเขตตลิ่งชัน
พ.ศ. ๒๕๖๓

๑. หลักการและเหตุผล

สำนักงานเขตตลิ่งชันเป็นพื้นที่รอบนอกของกรุงเทพมหานคร เป็นเขตอนุรักษ์เกษตรกรรมผสมผสาน แหล่งที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย แต่ปัจจุบันพื้นที่เกษตรกรรมกำลังลดลงไปมากจากการสร้างพื้นที่อยู่อาศัยเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองและการสร้างเส้นทางคมนาคม แต่ถึงแม้ความเจริญจะรุกคืบอย่างไม่หยุดยั้ง แต่ชาวเมืองกรุงเทพฯ ในพื้นที่เขตตลิ่งชันก็ยังคงมีความเป็นชุมชนสวนเกษตรริมคลอง มีบรรยากาศของสวนผัก สวนกล้วยไม้ วิถีชีวิตของบ้านเรือนและคนริมคลอง สามารถสร้างความตื่นตาให้คนที่ไม่เคยเห็นได้สัมผัสความเป็นเมืองในรูปแบบธรรมชาติได้อย่างน่าอัศจรรย์

ชุมชนวัดจำปาเป็นชุมชนเก่าแก่ที่สุด ๑ ใน ๘ ของกรุงเทพมหานคร พื้นที่ล้อมรอบด้วยคลองสายหลัก ๒ สาย คือคลองบางระมาดและคลองบ้านไทร และมีคลองลัดวัดจำปาเชื่อมคลองทั้งสองสายเข้าด้วยกันทำให้พื้นที่ของชุมชนมีลักษณะเป็นเกาะ ประชาชนมีการดำเนินชีวิตที่เรียบง่าย เนื่องจากบริเวณนี้แต่เดิมเป็นแหล่งการค้าชุมชนและท่าเรือเก่า ประกอบกับเป็นย่านการเกษตร ซึ่งเต็มไปด้วยสวนผลไม้ พืชผักพื้นบ้าน พืชสวนครัว และต้นไม้สีเขียว ทำให้มีความร่มรื่น บรรยากาศของบ้านสวนริมคลองที่มีวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สามารถบอกเล่ามรดกทางวัฒนธรรมที่มีประวัติยาวนานกว่า ๕๐๐ ปี แต่ความเจริญในยุคโลกาภิวัตน์ส่งผลให้การท่องเที่ยวทางธรรมชาติลดน้อยลง สำนักงานเขตตลิ่งชัน จึงได้บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานทุกภาคส่วน สนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) โดยนำเอาปัจจัยพื้นฐานของชุมชนมาพัฒนาเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยว และเป็นส่วนสำคัญในการอนุรักษ์ เรียนรู้ ถ่ายทอดมรดกทางศิลปวัฒนธรรมในพื้นที่ ส่งเสริมภูมิปัญญา วิถีชีวิตดั้งเดิมของท้องถิ่น ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว ต่อยอดให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจ รวมไปถึงการสร้างเสริมศักยภาพของชุมชนให้มีความพร้อมและมีประสิทธิภาพในการท่องเที่ยวของเมืองในอนาคต เป็นการสร้างงานสร้างรายได้แก่ชุมชนอย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้ชุมชนตระหนักและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา และวิถีชีวิตของชุมชนอย่างยั่งยืน

๒.๒ เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนให้ได้มาตรฐาน และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาชุมชนที่ปราศจากการทำลายสิ่งแวดล้อม และนำมาซึ่งความสำเร็จของการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒.๓ เพื่อส่งเสริมและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และส่งต่อประสบการณ์แก่นักท่องเที่ยว

๓. เป้าหมาย

ชุมชนมีการบริหารจัดการครบตามองค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวโดยชุมชนทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่

๓.๑ ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม คือ การปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สวยงามและเป็นระเบียบเรียบร้อย

- ๓.๒ องค์การชุมชน คือ การมีส่วนร่วมการดำเนินการ และอนุรักษ์อย่างยั่งยืน
๓.๓ การจัดการ คือ จัดทำเส้นทางท่องเที่ยวตลอดแนว
๓.๔ การเรียนรู้ คือ วิถีชาวสวน การเกษตรกรรม การเพาะพันธุ์จิ้งหรีด เป็นต้น

๔. ลักษณะโครงการ

๔.๑ ประเภทโครงการ เป็นโครงการใหม่ตามภารกิจการดำเนินการโครงการให้บริการที่ดีที่สุด (Best Service) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๔.๒ ความสอดคล้องหรือเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ สอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ดังนี้

- ด้านที่ ๑ มหานครปลอดภัย
มิติที่ ๑.๑ ปลอดภัยในชีวิต เป้าหมายที่ ๑.๑.๒ กรุงเทพมหานครมีการลดและควบคุมปริมาณมูลฝอยตั้งแต่แหล่งกำเนิดจนถึงการกำจัดอย่างถูกต้อง ตามหลักวิชาการ ๔
มิติที่ ๑.๖ ปลอดภัยจากโรคภัย อาหารปลอดภัย เป้าหมายที่ ๑.๖.๕ ประชาชนบริโภคอาหารที่มีความปลอดภัย ปราศจากเชื้อโรคและสารปนเปื้อนที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- ด้านที่ ๒ มหานครสีเขียว สะดวกสบาย
มิติที่ ๒.๒ พื้นที่สวนสาธารณะ พื้นที่สีเขียวกระจายทั่วทุกพื้นที่ เป้าหมายที่ ๒.๒.๑ กรุงเทพมหานครเป็นมหานครมีพื้นที่สวนสาธารณะ มีพื้นที่สีเขียวเพื่อการพักผ่อนเพียงพอตามมาตรฐานสากล
- ด้านที่ ๖ มหานครแห่งเศรษฐกิจและการเรียนรู้
มิติที่ ๖.๒ เมืองแห่งนักท่องเที่ยวระดับโลก เป้าหมายที่ ๖.๒.๑ กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่น่าท่องเที่ยวระดับโลก

๔.๓ รูปแบบโครงการ

๔.๓.๑ เป็นโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ และร่วมกันดูแลสิ่งแวดล้อม/ปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีในการรักถิ่นกำเนิด และสร้างอัตลักษณ์แหล่งท่องเที่ยววิถีถิ่น เกษะศาลเจ้า - ชุมชนวัดจำปา โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนและประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักต่อสาธารณะชน เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้แวะมาเยี่ยมชม

๔.๓.๒ เป็นโครงการใหม่เพื่อพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์และสนับสนุนการท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

- ด้านที่ ๑ มหานครปลอดภัย ด้านที่ ๒ มหานครสีเขียว
- ด้านที่ ๖ มหานครแห่งเศรษฐกิจและการเรียนรู้

๕. ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

เดือนตุลาคม ๒๕๖๒ - เดือนกันยายน ๒๕๖๓ ณ แหล่งท่องเที่ยววิถีถิ่น เกษะศาลเจ้า - ชุมชนวัดจำปา

๖. แผนปฏิบัติการ

๖.๑ ขั้นตอนการดำเนินการ

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓											
	พ.ศ. ๒๕๖๒			พ.ศ. ๒๕๖๓								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑ สร้างทีมงานยึดหลักการมีส่วนร่วม นำเข้ามามีในการแก้ปัญหา และเสนอแนะแนวทางการพัฒนา	↔											
๒ แต่งตั้งคณะทำงาน และจัดประชุมคณะทำงานเพื่อชี้แจงรายละเอียดโครงการ	↔											
๓ ค้นหาความต้องการโดยสานเสวนากับภาคประชาชนเพื่อนำไปสู่ แนวทางการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยววิถีถิ่น เกษะศาลเจ้า - ชุมชนวัดจำปา อยู่บนพื้นฐานที่ว่า "ชีวิตรักถิ่นที่อยู่"	↔											
๔ สสำรวจสภาพพื้นที่เพื่อประเมินศักยภาพของชุมชน และนำข้อมูลที่ได้ออกแบบโครงการร่วมกับชุมชน ให้เป็นไปตามเป้าหมาย	↔											
๕ ระดมความคิดเห็น เพื่อจัดทำแผนและกำหนดแนวทางการดำเนินการ	↔											
๖ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างเครือข่ายทุกภาคส่วน อาทิ ชุมชน วัดจำปา/เครือข่ายสำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว สำนักงานสลาก-กินแบ่งรัฐบาล โรงแรมสุขโขทัย	↔											
๗ ประชาสัมพันธ์โครงการให้สาธารณชนรับทราบ	↔											

ขั้นตอนการดำเนินงาน (ต่อ)	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓											
	พ.ศ. ๒๕๖๒			พ.ศ. ๒๕๖๓								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๘ ปรับปรุง พัฒนา สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว ๘.๑ กิจกรรมปรับปรุงทำน้ำ ๘.๒ กิจกรรมปรับปรุงสะพานข้ามคลอง ๘.๓ กิจกรรมปรับปรุงซุ้มทางเดิน ๘.๔ กำหนดจุดจอดรถนักท่องเที่ยว ๘.๕ กำหนดจุดติดตั้งกระจกส่องทางโค้ง จำนวน ๓ จุด												
๙ พัฒนา ออกแบบเส้นทางเดินท่องเที่ยว พร้อมป้ายบอกทางให้กับนักท่องเที่ยว												
๑๐ กิจกรรมจัดทำซุ้มทางเข้าเพื่อเป็นจุดสังเกตกับนักท่องเที่ยว												
๑๑ ปรับปรุงภูมิทัศน์ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเป็นจุดพักนักท่องเที่ยว อย่างน้อย ๒ จุด - บริเวณริมคลองฝั่งตรงข้ามทำน้ำ - บริเวณบ้านแหล่งเพาะพันธุ์จิ้งหรีด												
๑๒ การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงรุก ๑๒.๑ จัดทำ รวบรวมข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวบริเวณชุมชน วัดจำปาเพื่อเป็นข้อมูลในการท่องเที่ยว ๑๒.๒ ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ไม่น้อยกว่า ๓ ช่องทาง												

ขั้นตอนการดำเนินงาน (ต่อ)	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓											
	พ.ศ. ๒๕๖๒			พ.ศ. ๒๕๖๓								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑๒.๓ จัดทำเส้นทางท่องเที่ยว ในชุมชนวัดจำปาให้ นักท่องเที่ยวสามารถชม บรรยากาศด้วยตนเอง												
๑๓ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเพิ่มเติม เพื่ออนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญา อย่างน้อย ๒ กิจกรรม ๑๓.๑ กิจกรรมสาธิตการ เพาะพันธุ์จิ้งหรีด ๑๓.๒ กิจกรรมสาธิตการทำ เครื่องหอม			←————→									
๑๔ เกษตรชุมชน ๑๔.๑ กิจกรรมส่งเสริมแหล่ง เรียนรู้พันธุ์พืชพื้นถิ่น ๑๔.๒ กิจกรรมจัดทำข้อมูลการ ใช้ประโยชน์ของพันธุ์ไม้			←————→									
๑๕ ติดตามและประเมินผลการ ดำเนินโครงการ												↔
๑๖ ถอดบทเรียนในการดำเนินการ ตามโครงการ												↔

๖.๒ วิธีดำเนินการและหน้าที่ความรับผิดชอบ

๖.๒.๑ ปรับปรุง พัฒนา สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว โดยมีออกแบบร่วมกันในการ
ปรับปรุงทำน้ำ ปรับปรุงสะพานข้ามคลอง และปรับปรุงชุมทางเดิน

๖.๒.๒ กำหนดจุดจอดรถนักท่องเที่ยวบริเวณลานวัด โดยประสานขอใช้สถานที่จากวัดจำปา

๖.๒.๓ กำหนดจุดติดตั้งกระจกส่องทางโค้ง จำนวน ๓ จุด เพื่อความปลอดภัยในการท่องเที่ยว
ทางเรือ โดยร่วมกับเอกชน

๖.๒.๔ พัฒนา ออกแบบเส้นทางเดินท่องเที่ยว พร้อมป้ายบอกทางให้กับนักท่องเที่ยว

๖.๒.๕ จัดทำชุมทางเข้าเพื่อเป็นจุดสังเกตกับนักท่องเที่ยว โดยมีการออกแบบร่วมกันกับชุมชน

๖.๒.๖ ปรับปรุงภูมิทัศน์ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเป็นจุดพักนักท่องเที่ยว อย่างน้อย ๒ จุด

- บริเวณริมคลองฝั่งตรงข้ามทำน้ำ

- บริเวณบ้านแหล่งเพาะพันธุ์จิ้งหรีด

- ๖.๒.๗ การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงรุก โดยถ่ายทำวิดีโอผ่านสื่อทางเทคโนโลยี
- ๖.๒.๘ จัดทำ รวบรวมข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวบริเวณชุมชนวัดจำปา มาทำประวัติความเป็นมา เพื่อเป็นข้อมูลในการท่องเที่ยว
- ๖.๒.๙ ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า ๓ ช่องทาง เช่น เฟสบุ๊ก เว็บไซต์ สื่อโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นต้น
- ๖.๒.๑๐ จัดทำเส้นทางท่องเที่ยวในชุมชนวัดจำปา เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถศึกษาเรียนรู้ได้ล่วงหน้า
- ๖.๒.๑๑ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเพิ่มเติมเพื่ออนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญา เช่น การสาธิตเพาะพันธุ์จิ้งหรีด การสาธิตทำเครื่องหอม
- ๖.๒.๑๒ กิจกรรมส่งเสริมเกษตรชุมชน โดยการจัดทำข้อมูลพันธุ์พืชพื้นถิ่น พร้อมทั้งจัดทำ ข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพันธุ์ไม้

๗. งบประมาณ

ไม่ใช้งบประมาณ

๘. ความเสี่ยงของโครงการและแนวทางการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง			แนวทาง การบริหารความเสี่ยง
	โอกาส ที่จะเกิด	ผล กระทบ	ระดับของ ความเสี่ยง	
การดำเนินโครงการ/กิจกรรม ในการ คืนชีวิตแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนวัดจำปา โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนร่วม อาจไม่ได้รับความร่วมมือจากภาคส่วนที่ เกี่ยวข้องอย่างเต็มที่	๔	๔	สูงมาก	- ประชาสัมพันธ์การดำเนิน กิจกรรมให้ทุกภาคส่วนทราบ ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๑ สัปดาห์ - มีการสานเสวนาเป็นระยะ

๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๙.๑ ประชาชนในชุมชนมีการเชื่อมโยงกระบวนการมีส่วนร่วม คือ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ และร่วมรับผลประโยชน์
- ๙.๒ นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์และมีส่วนร่วมในกิจกรรม สร้างความผูกพันอันดี ระหว่าง นักท่องเที่ยวกับเจ้าบ้าน ทำให้เกิดความประทับใจและเข้าใจในวัฒนธรรม วิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง
- ๙.๓ มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น
- ๙.๔ ประชาชนในชุมชนมีอาชีพ และมีรายได้อย่างต่อเนื่อง

๑๐. การติดตามประเมินผล

๑๐.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ประเภทตัวชี้วัด	วิธีการคำนวณ/เครื่องมือในการใช้วัด	ระยะเวลา
๑. จำนวนกิจกรรมที่ออกแบบและดำเนินการร่วมกับทุกภาคส่วนและภาคีเครือข่าย	ไม่น้อยกว่า ๑๐ กิจกรรม	ผลผลิต	จำนวนกิจกรรมที่ดำเนินการ คุณ ๑๐๐ หาร จำนวนกิจกรรมที่ได้จากการออกแบบร่วมกัน เอกสารประกอบ ๑. ภาพถ่ายประกอบ ๒. รายงานสรุปผลการดำเนินการ	ตุลาคม ๖๒ ถึง กันยายน ๖๓
๒. จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าชมวิถีชีวิตของชุมชนวัดจำปาเพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๒๐	ผลผลิต	- จำนวนนักท่องเที่ยวในปี ๒๕๖๓ คุณ ๑๐๐ หาร จำนวนนักท่องเที่ยวในปี ๒๕๖๒	
๓. ถอดบทเรียนจากการดำเนินโครงการ	๑ ฉบับ	ผลลัพธ์	- ถอดบทเรียนจากการดำเนินการ ตลอดทั้งโครงการ	ก.ย. ๖๓

๑๐.๒ การติดตามความก้าวหน้า

รายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้บริหารทราบ หลังจากเสร็จสิ้นโครงการ/กิจกรรม ในแต่ละครั้ง

๑๐.๓ การประเมินผลโครงการ

ประเมินจากการถอดบทเรียนในการดำเนินโครงการฯ

(ลงชื่อ).....ผู้เสนอโครงการ
(ชัยพร จันลี)

เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ
หัวหน้าฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตคลองสาม

(ลงชื่อ).....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายชูชาติ สุวรรณนที)
ผู้อำนวยการเขตคลองสาม